

Monna wa Boroso

Kanelosešwa ka Kiera-Lee Hayes

Ditshwantsho ka Vian Oelofsen

Letsatsi le ne le sa tswa go phirima. Balelapa la ga Smith ba ne ba dutse kwa ntle ba natefelwa ke monko wa boroso mo pesong.

“Ntate! Tsweetswee dira ka pele!” Hayley o ne a ngongorega. “Ke tshwerwe ke tlala tota!”

“Tsaya!” rraagwe o ne a rialo moragonyana fa a naya Hayley manathwana a mabedi a boroso a a tshopheletsweng. E ne e le lebege jaaka monna yo monnye.

“Monna wa boroso!” ga rialo mmaagwe a tshega.

Hayley o ne a bula molomo wa gagwe go ngatha karolo e kgolo.

“Nnyaa!” o ne a goeletsa ka lentswe le le kodu. “O ka seka wa nja!”

Hayley o ne a tlola mme a latlhela Monna wa Boroso kwa.

“O ... o kgona go bua!” o ne a kwakwaetsa.

“Ee, ke kgona go bua!” Monna yo monnye o ne a ema le go itlhotlhora. “Mme o ka seka wa nja!”

“Fela ke tshwerwe ke tlala!” Hayley o ne a ngongorega.

Monna wa Boroso o ne a leba ka gangwe batho ba ba dutseng kwa ntle, mme morago o ne a taboga go ralala jarata mme a itshukunyetsa mo tlase ga heke!

“Mo tshwareng!” go ne ga goeletsa Hayley.

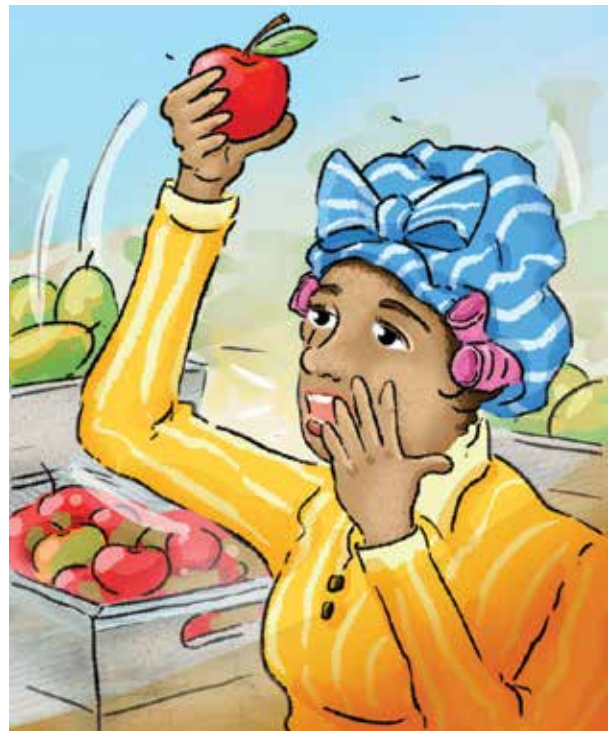
Balelapa la ga Smith ba ne ba sala Hayley morago go tswa ka heke mme ba lelekisa Monna wa Boroso. Ba ne ba feta balelapa le lengwe ba tsamaisa ntšwa ya bone.

“Le ya kae?” go ne ga botsa ntate wa teng.

“Re leka go tshwara Monna wa Boroso! Re thuseng!” ga rialo Hayley.

Ka jalo, balelapa la ga Smith le balelapa le lengwe le ntšwa ya bone ba ne ba taboga botlhe mo tseleng ba leka gore ba se ke ba timelelwa ke monna yo monnye.

Fa ba retologela mo tseleng e e latelang, ba ne ba kopana le morekisi wa maungo yo o neng a apere tuku e e nang le phethene ya mmala o mopududu e e neng e khurumeditse dikhelara tsa gagwe tse di pinki, tsa polasetiki. Hayley o ne a mo goeletsa gore a ba thuse mme morekisi wa maungo o ne a tsena go nna karolo ya setlhopha se se lelekisang Monna wa Boroso. Ka nako eo fela ke fa Monna wa Boroso a simolola go opela:

*“Ba ka se tsamaye ba ntshwere,
Ga go kgathalesege gore ba leka go le kana kang,
Ke lebelo thata go ba gaisa
Fa ke siana!”*

“Ijooo! Ijooo!” Morekisi wa maungo o batlile a tshoga thata fa petsana e e boboaboa jo bosetlha e e neng e goga karaki e e onetseng e tla e kgobakgoba mo morago ga gagwe.

“Re lelekisa Monna yole wa Boroso,” o ne a tthalosetsa mokgweetsi wa karaki.

“O ka nna wa palama le rona mo karaking,” o ne a tshitshinya jalo.

Morago go ne ga ema thekesi mo sekhutlong sa mmila. Go ne ga fologa batho ba le somepedi mme mokgweetsi o ne a goeletsa ka letlhabaphefo, “Mmila wa Peninsula! Tlang, tlang, a reyeng!”

Hayley o ne a retologela kwa bathong botlhe ba ba mo setseng morago mme a goeletsa a re, "Itlhaganeleng! Bona – thekesi!"

"Tsweetswee re kopa go palama mo thekesing ya gago? Re lelekisa Monna wa Boroso!" Hayley o ne a bolelela mokgweetsi wa thekesi.

"Palama," go ne ga rialo mokgweetsi. "Ke tlaa mo lelekisa ka go kgweetsa mo morago ga gagwe!" Batho botlhe ba ne ba itshukunyetsa mo teng ga thekesi mme ba tswa ba tsamaya.

Ke fa Monna wa Boroso a simolola go opela pina e nngwe:

*"Dipitse le dithekisi,
Batho le dintšwa,
Ke tlile go tshaba
Mo go bomaje ba ba pelotshetlha bale!"*

Ka bonako ba ne ba fitlha kwa Rondevlei. Ka nako eno, Monna yo monnye wa Boroso o ne a taboga ka bonyanyana, petsana e ne e goga ka lebelo le le nnye mme thekesi e ne e sa fapoge sentle mo dikhutlhong. Mme fela botlhe ba ne ba sa ntse ba tswela.

Monna wa Boroso o ne a tabogela mo teng ga Lefelo la Bosireletso jwa Tlhago la Rondevlei, thekesi le karaki di le gaufi thata mo morago ga gagwe.

"Ema! Dipalanwa ga di letlelelwe go tsena!" go ne ga goeletsa motlhokomedi. Batho botlhe ba ne ba tswa le go tsena mo hekeng ba setse morago Monna wa Boroso yo o neng a tshegatshega.

"Le tshwanetse go duela!" go ne ga ngongorega motlhokomedi, mme go ne go se ope yo o mo utlwileng. Ka jalo, motlhokomedi o ne a notlela heke le go taboga mo morago ga bone.

O ne a ba fitlhela botlhe ba eme mo letsheng le legolo. Monna wa Boroso o ne a goeletsa kubu e kgolo, "Dira ka bonako! Nthuse ke kgone go tshaba!"

"Tlolela mo mokwatleng wa me," go ne ga rora kubu. Batho botlhe ba ne ba lebeletse fa kubu e kgolo e thuma go ya kwa moseja ole wa letsha e pegile Monna wa Boroso mo mokwatleng wa yone.

Fa ba kgabagantse kotara ya sekgala sa gore ba fitlhe kwa moseja ole wa letsha, kubu o ne a raya Monna wa Boroso a re, "O tlile go koloba. Ke goreng o sa tlolele mo thamong ya me?"

Monna wa Boroso o ne a dira jalo mme ba ne ba tswela go kgabaganya letsha.

“Metsi a nna boteng le go feta! Tlolela mo tlhogong ya me!” ga rialo kubu.

Monna wa Boroso o ne a tlolela mo tlhogong ya ga kubu. O ne a tsholetsa letsogo ka mabela go dumedisa batho botlhe ba ba neng ba le mo losing le go simolola go opela:

*“Dipitse le dithekesi,
Batho le dintšwa ...”*

Setlhopha sa batho ba ba tshwerweng ke tlala se ne se lebeletse Monna wa Boroso ka tšhakgalo, mme melebo ya bone e ne ya fetoga ka ponyo ya leitlho go nna ya makalo fa ba gotlotse matlho le fegelwa kwa godimo! Monna wa Boroso o ne a retologa go bona gore ba lebeletse eng ...

Phamo! Ka nako eo ntsu e ne ya tsuulala le go kometsa Monna wa Boroso ka gangwe!

“Ao, nnyaa tlhe!” Hayley o ne a rialo ka khutsafalo. “Dijo tsa me tsa maitseboa ke tsele di ile!”

NNA LE BOITLHAMEDI!

- Thala setshwantsho sa karolo e o e ratang thata ya leinane. Morago, tsenya pudula e e tsenyang mafoko a a buiwang ya mongwe le mongwe wa baanelwa ba ba mo setshwantshong sa gago. Kopolola mafoko a baanelwa go tswa mo dipuduleng tse di tsenyang mafoko a a buiwang le/kgotsa kwala mafoko a o naganang gore ba ka tswa ba a bua.

Monna wa Boroso

Kanelosešwa ka Kiera-Lee Hayes • Ditshwantsho ka Vian Oelofsen

Se se bonwang ka matlho

Terowa setshwantsho sa karolo e o e ratang ya setori seno. Go tswa foo, tsenya pudula e e bontshang se mongwe le mongwe mo setshwantshong sa gago a se buang. Kopolola mafoko a badiragatsi ba ba mo setoring sa gago mo dipuduleng tseno o bo o/kgotsa o kwale mafoko a o akanyang gore go ka direga gore ba a bua.

Go Bala

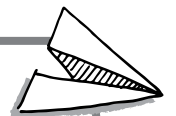
Nna mmatlisisi wa mafoko! Leba setori seno sentle. A o kgona go bona:

- ★ maina a diphologolo tse nne
- ★ mafoko a le mabedi a a kayang dinomoro
- ★ mafoko a le mararo a a kayang mebala
- ★ ditsela di le nne tse di farologaneng tse batho ba ba mo setoring seno ba tsamayang ka tsone?

Go Kwala

Bala dipina di le pedi tse Monna wa Boroso a di opelang mo setoring seno, go tswa foo o bo o kwala pina e nngwe e a ka e opelang mo karolong e nngwe ya setori – ka sekai, fa a itshukunyetsa mo keiteng ya ga Smith kgotsa fa a tabogela mo Serapeng sa Diphologolo sa Rondevlei.

Botaki

Tshopa ditsebe di le pedi tsa lekwalodikgang mmogo go itirela Monna wa Boroso. Go tswa foo e pente ka pente e e borokwa (brown) o bo o kgomaretsa matlho le molomo mo go yone ka glue.

Tiragatso

Balela setori seno kwa godimo mme mo nakong eno opela dipina tse Monna wa Boroso a di opelang mmogo le pina e o e kwadileng.

